

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201160
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121201160.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: T. T., M.. XX.XX.XXXX, Q. L.Ý. Š. XXX, XXX XX U., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO:42 185 190, v spore o primerané finančné zadostučinenie vo výške 600 Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 150 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobkyne z a m i e t a.
- III. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu 09.02.2021 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej primerané finančné zadostučinenie vo výške 600 Eur na tom skutkovom základe, že v spore vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 16Csp/315/2017 o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky bola ako žalobkyňa úspešná. Rozsudok Okresného súdu Prešov číslo konania 16Csp/315/2017 zo dňa 28.02.2019 bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov číslo konania 24Co/11/2019 zo dňa 25.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07. septembra 2020. Keďže ako spotrebiteľka si úspešne uplatnila porušenie svojho práva, bola tým splnená hypotéza citovanej právnej normy, preto požaduje primerané finančné zadostučinenie vo výške 600 Eur, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že žalovaná v zmluve používala neprijateľnú zmluvnú podmienku. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je aj slovo spravodlivý. Výška primeraného finančného zadostučinenia preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko primerané finančné zadostučinenie len v symbolickej výške nemôže byť ani primeraným a ani spravodlivým. Ak má primerané finančné zadostučinenie reálne plniť svoj účel, tak je to možné priznaním primeraného finančného zadostučinenia v takej výške, aby mala nielen deklarovanú, sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo primerané finančné zadostučinenie priznané v symbolickej výške splniť nemôže.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu vyjadril v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 5. marca 2021, v ktorom žalobu žalobkyne žiadal v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný bol toho názoru, že nepostačuje len všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadostučinenia, ale musí žalobca jasne a určito uviesť skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ním a žalovaným. Žalovaný žiadal, aby súd pri posudzovaní žalobcovho uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovaného a vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý

sa domáha vydania finančného zadosťučinenia, napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktačného postupu ľahostajne, keď svojím podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru a nemal k nim žiadne výhrady. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma, sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalobca sa na jednej strane domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, na strane druhej požaduje finančné zadosťučinenie. Takýto súhrn finančných nárokov vznesených voči žalobcovi považuje žalovaný za šikanózne.

3. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaného vyjadrila vo svojom písomnom podaní zo dňa 16. marca 2021, v ktorom zotrvala na svojej argumentácii. Zároveň, ak inštitút primeraného finančného zadosťučinenia sa očistí od všetkých prívlastkov, tak svojou podstatou práveže nie je ničím iným ako tým, že na jednej strane obohacuje spotrebiteľa na úkor dodávateľa o odmenu za úspech v spotrebiteľskom súdnom konaní a na druhej strane finančným sankcionovaním ako trestom postihuje dodávateľa za porušenie spotrebiteľského práva. Zákon nepočíta s morálnou satisfakciou a s peňažným zadosťučinením len ako jej doplnkom alebo alternatívou, ale počíta výlučne len s finančnou satisfakciou, v ktorej už logicky je obsiahnutá aj satisfakcia morálna. Žalovaný vo svojom písomnom podaní zo dňa 22. apríla 2021 zotrval na svojej právnej argumentácii.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 16Csp/315/2017-169 zo dňa 28.02.2019 súd zastavil konanie v časti týkajúcej sa sumy 114,14 Eur s príslušenstvom, žalovaného zaviazal vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 3.260,82 Eur spolu s úrokom z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5 % ročne od 19.01.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, určil zmluvnú podmienku uvedenú v zmluve o úvere číslo 8460186 zo dňa 11.11.2005 v znení: Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi čo do dôvodu aj výšky, tak ako je uvedené v zmluve. Jedna tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná zmluvná podmienka a rozhodol, že žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove číslo konania 24Co/11/2019 - 189 zo dňa 25. júna 2020 bol potvrdený rozsudok vo výroku číslo III., zmenený rozsudok vo výroku II. tak, že žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1.719,05 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy odo dňa 19.01.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol, zmenil rozsudok súdu 1. stupňa vo výroku číslo IV. tak, že žiadna zo sporových strán nemá na náhradu trov konania právo a zároveň vyslovil, že žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 13. septembra 2021 žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Uviedol, že sú splnené zákonné podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd vec prejednal v neprítomnosti žalovaného, ako aj jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 08. septembra 2021, v ktorom súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Súd postupom podľa § 180 CSP vec prejednal v ich neprítomnosti.

8. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávných podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušiteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

10. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

11. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

12. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobkyne je v celom rozsahu dôvodným. Žalobkyňa úspešným uplatnením nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v pôvodnom konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 16Csp 315/2017 splnila zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to v znení zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

13. Súd priznanú sumu vo výške 150 Eur žalobkyni titulom primeraného finančného zadosťučinenia považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Súd uvádza, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd 1. stupňa priznanú sumu 150 Eur považuje za primeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom je plne opodstatnená. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo

vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Je potrebné poukázať aj na prvotné konanie 16Csp 315/2017, v ktorom sa žalobkyňa úspešne domáhala určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a v spore bola aj úspešná. Súd priznanú sumu považoval v celom rozsahu za dôvodnú a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v takejto výške a v prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietnutý.

14. Priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje súd za vyrovnanie ujmy spotrebiteľovi-žalobkyni, ktorá je akousi satisfakciou za stav, ktorý jej hrozil z dôvodu možnosti uplatnenia práva na plnenie, ktoré žalovanému nepatrilo. Zároveň priznaním primeraného finančného zadosťučinenia došlo aj k naplneniu odradzujúcej funkcie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

15. Súd ešte na záver odôvodnenia svojho rozhodnutia poukazuje napríklad na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/127/2017, ktorý riešil aj otázku, aký je vzťah medzi vznikom akejkoľvek ujmy a nárokom na primerané finančné zadosťučinenie a či je možné priznať spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona číslo 250/2007 Z.z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy. Najvyšší súd pritom poukázal na doslovnú citáciu ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa a zdôraznil, že jediným predpokladom, ktoré citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pre spotrebiteľa odpadá problematické preukazovanie, či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu a pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určovaní výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia a je vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

16. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 255 C.s.p. vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Predkladateľ k ustanoveniu § 255 C.s.p. dodal, že podľa kritéria úspechu v konaní môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy, náhrada škody v peniazoch, ktorá nebola priznaná v požadovanej výške. Niet akýchkoľvek pochybností o tom, že v prejednávanej veci výška nároku žalobcu závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia nie čo do základu uplatneného nároku. Podľa názoru súdu, aj v súčasnosti § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s článkom 3 ods. 1 a 2 C.s.p. zakladá priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Súd z tohto dôvodu žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.